

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΟΜΑΔΑ Β

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω παράθεμα και τον πίνακα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. να παρουσιάσετε την πορεία της ελληνικής βιομηχανίας τη δεκαετία του 1870

(μονάδες 12)

β. να αναφερθείτε στα προβλήματα από τα οποία υπέφερε κατά το 19^ο αιώνα.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Είναι φανερό, αλλά και η ίδια η ιστορική εξέλιξη αποδεικνύει, ότι η Ελλάδα καθυστέρησε να βγει στο δρόμο της εκβιομηχάνισης. [...] Αν δούμε κάποια στατιστικά στοιχεία, θα αντιληφθούμε πολύ καλύτερα την ουσία του πράγματος. Η στατιστική του 1879 δίνει 42.966 εργάτες και 41.035 υπηρέτες και υπηρέτριες. Τριάντα χρόνια αργότερα, το 1909, στις παραμονές της αστικής επανάστασης, εμφανίζονται 59.614 εργάτες, μια αύξηση, δηλαδή, 16.648 ατόμων, όχι ικανοποιητική, αν αναλογιστούμε το μέγεθος του χρόνου αλλά και το γεγονός ότι κατά την περίοδο αυτή είχαν προστεθεί εδάφη στο νέο ελληνικό κράτος. [...] Η ιστορία της ελληνικής βιομηχανίας είναι ταυτόχρονα η ιστορία μιας καθυστέρησης που, τοποθετημένη στο τοπικό και διεθνές πλαίσιο της, μπορεί να αποδοθεί σε τρεις κατά βάση παράγοντες: α) την απουσία κεφαλαίων στη χώρα, [...] β) το γεγονός ότι οι εμπορικές, ναυτιλιακές και άλλες δραστηριότητες των Ελλήνων εξαπλώνονταν σε όλη την έκταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά και της Δυτικής και Κεντρικής Ευρώπης [...] γ) την ευνοϊκή συγκυρία για ανάπτυξη της γεωργίας που δημιουργείται και από την αυξανόμενη ζήτηση συγκεκριμένων προϊόντων (όπως ο καπνός, η σταφίδα, η ελιά) σε διεθνές επίπεδο.

Κωσταβασίλης, Κ., *Το Εργατικό Κέντρο Άρτας 1945-1995*, Εκδόσεις Εργατικού Κέντρου Άρτας, Άρτα 1996, σ. 17-20.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Ανάπτυξη της βιομηχανίας

Έτη	Αριθμός βιομηχανιών	Αριθμός εργατών	Ιπποδύναμη(σε ατμόιππους)
1867	22	7.300	300
1873	95	7.342	1967
1875	95	-	-
1878	108	-	2.884
1889	(145)	-	8.568
1892	-	-	10.000

Τσουκαλάς, Κ., *Εξάρτηση και Αναπαραγωγή*, Θεμέλιο, Αθήνα 1977, σ. 260.